

Notat

Hva er demensvennlig? Ulike forståelser og bruk av begrepet

Tillegg til rapporten Demenslandsbyer og andre moderne boformer for personer med demens: en systematisk oversikt – publisert januar 2022

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Område for helsetjenester

Tittel Hva er demensvennlig? Ulike forståelser og bruk av begrepet.

English title What is dementia friendly? Different understandings and use of the term.

Ansvarlig Camilla Stoltenberg, direktør

Forfattere Kirkehei, Ingvild

ISBN 978-82-8406-266-2

Publikasjonstype Notat

Antall sider 17 (19 inklusiv vedlegg)

Oppdragsgiver Helse- og omsorgsdepartementet

Emneord(MeSH) Dementia, housing, community health planning, residence characteristics

Sitering Kirkehei I. Hva er demensvennlig? Ulike forståelser og bruk av begrepet. [What is dementia friendly? Different understandings and use of the term.] Oslo: Folkehelseinstituttet, 2022.

Innhold

INNHold	3
HOVEDBUdSKAP	4
KEY MESSAGES	5
FORORD	6
INNLEDNING	7
Mål og problemstilling	7
METODE	8
Litteratursøk	8
Inklusjonskriterier og uthenting av informasjon	8
RESULTATER	9
Systematiske oversikter, kartlegginger og studier	9
Organisasjoner	13
REFERANSER	16
VEDLEGG - RETNINGSLINJER OG VERKTØY	18

Hovedbudskap

Folkehelseinstituttet fikk i 2021 i oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet å beskrive hva demensvennlig bolig- og stedsutvikling kan være.

Oppdraget besvares med et notat hvor vi har identifisert organisasjoners nettsider, samt oversiktsartikler og studier som omhandler begrepet demensvennlig, eller på engelsk «dementia friendly». Derfra har vi hentet sitater som viser hva de forskjellige organisasjonene og forfatterne legger i begrepet. Vi har ikke utført noen analyser av tekstene.

Vi hentet sitater fra åtte oversiktsartikler, kartlegginger og studier samt ti organisasjoner, bl.a. WHO og Alzheimer Disease International. Vi fant beskrivelser fra organisasjoner i Danmark, Storbritannia, Canada, Australia og USA.

Beskrivelsene av «demensvennlighet» er forskjellige, og ulike studier og organisasjoner beskriver demensvennlighet på ulike nivåer. Noen skriver om demensvennlige samfunn på et overordnet plan, mens andre gir konkrete råd og kriterier for demensvennlig bolig- og organisasjonsutvikling.

Ord som går igjen i beskrivelsene er inkludering og deltagelse (inclusion, participation), men disse ordene kan ha forskjellig betydning i ulike sammenhenger. For å få mest ut av sitatene, vil det være nødvendig å sette dem i en større sammenheng hvor man tar hensyn til nasjonal, sosial og språklig kontekst.

Vi presenterer lenker til kildene hvor definisjonene er hentet fra og til tilgjengelige retningslinjer og verktøy for å oppnå demensvennlige samfunn.

Tittel:

Hva er demensvennlig? Ulike forståelser og bruk av begrepet

Hvem står bak denne publikasjonen?

Folkehelseinstituttet, på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet

Key messages

In 2021, the National Institute of Public Health was commissioned by the Ministry of Health and Care Services to describe what dementia-friendly housing and place development can be.

In this report, we have identified organizations' websites, as well as reviews and studies that deal with the concept of "dementia-friendly". From there, we have taken quotes that show what meaning these various organizations or authors attach to the term. We have not performed any analyzes of the texts.

We obtained quotes from eight reviews and studies and from ten organizations, including WHO and Alzheimer's Disease International. We also found descriptions from organizations in Denmark, Great Britain, Canada, Australia, and the USA.

The descriptions of "dementia friendliness" vary, and studies and organizations describe dementia friendliness on different levels. Some write about dementia-friendly communities on a general level, while others provide specific advice and criteria for dementia-friendly housing and organizational development.

Words that are repeated in the descriptions are inclusion and participation, but these words can have different meanings in different contexts. To get the most out of the quotes, it will be necessary to put them in a larger context where one takes into account the national, social, and linguistic context.

We present links to the sources where the quotes are taken from and to available guidelines and tools for achieving dementia-friendly communities.

Title:

What is dementia friendly? Different understandings and use of the term.

Publisher:

The Norwegian Institute of Public Health conducted the review based on a commission from the Ministry of Health and Care Services

Forord

Område for helsetjenester, Folkehelseinstituttet (FHI), fikk i tildelingsbrevet i januar 2021 et todelt oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet. Den ene delen av oppdraget var å utføre en systematisk kunnskapsoppsummering om effekter av demenslandsbyer og andre moderne boformer for personer med demens. Kunnskapsoppsummeringen er levert og publisert som en egen rapport (1). Den andre delen av oppdraget, som besvares i dette notatet, var å beskrive hva demensvennlig bolig- og stedsutvikling kan være. Resultatene skal først og fremst inngå som kunnskapsgrunnlag i oppfølging av Demensplan 2025, men skal også kunne leses av et bredt publikum.

Takk til kollegaer Hilde H. Holte, Tor Rosness, Christine H. Hestevik og Maria Bjerk, som har gitt innspill til innholdet i notatet.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for innholdet i notatet.

Kåre Birger Hagen
Fagdirektør

Hege Kornør
Avdelingsdirektør

Christine H. Hestevik
prosjektleder

Innledning

Norsk Demensplan 2025 beskriver et demensvennlig samfunn som «et bedre samfunn for alle, som bidrar til inkludering, likeverd og forståelse for den enkeltes utfordringer og behov» (2, s. 9). I et demensvennlig samfunn møtes man med åpenhet, respekt og forståelse, og personer med demens inkluderes på lik linje med andre (2).

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet lyder: «OECD-rapporten «Improving the lives of people with dementia» peker på at få land har tydelig definert hva demensvennlig innebærer, og hvordan det kan måles. Aldersvennlig samfunn og stedsutvikling er etablerte begreper og satsingsområder. Det er nok ikke i like stor grad uttalt at demensvennlige hensyn inngår i dette perspektivet. For å legge til rette for at flere ønsker om å bo hjemme med demens, vil det være behov for mer kunnskap om hva demensvennlig bolig- og stedsutvikling kan og bør være.»

Mål og problemstilling

Formålet med notatet er å vise eksempler på hvordan begrepet demensvennlig er beskrevet og definert i studier og av organisasjoner i ulike land.

Metode

For å vise eksempler på hvilke egenskaper og karakteristika som tillegges begrepet demensvennlig, har vi innhentet informasjon fra organisasjoners nettsider og fra ulike oversiktsartikler, kartlegginger og studier. Vi har ikke hatt som mål å finne alt som er skrevet om temaet eller å komme frem til en samlet definisjon av «demensvennlighet».

For å finne ut av hva demensvennlig kan være, har vi gjort enkle internettsøk.

Litteratursøk

Bibliotekar Ingvild Kirkehei utførte ulike ikke-systematiske søk på uttrykket «dementia friendly» og «demensvennlig».

Søkene ble utført i følgende kilder:

- Google
- Demensorganisasjoners hjemmesider
- Epistemonikos
- PubMed

Vi søkte i Epistemonikos og PubMed for å finne systematiske oversikter, kartleggingsoversikter og andre typer studier som på ulike måter har undersøkt bruken og betydningen av begrepet demensvennlig.

Inklusjonskriterier og uthenting av informasjon

Vi inkluderte rapporter publisert på nettsider fra land i Europa, samt Canada, USA og Australia.

Publikasjonene eller tekstene måtte handle om demens eller Alzheimer og temaet måtte være demensvennlige samfunn, boliger eller organisasjoner.

Kirkehei leste tekstene og kopierte definisjoner eller tekstutdrag med beskrivelser av hva de ulike organisasjonene eller forfatterne tillegger begrepet demensvennlig.

Der hvor det fantes, hentet vi også ut lenker til eventuelle dokumenter med mer konkrete beskrivelser av kriterier eller hva som skal til for å oppnå demensvennlighet.

For å hente ut informasjon fra oversiktsartikler, kartlegginger og studier, kopierte vi utdrag fra sammendrag, konklusjon eller diskusjon.

Resultater

Resultatene presenteres i to tabeller:

- Tabell 1: Beskrivelser fra åtte systematiske oversikter, kartlegginger og studier
- Tabell 2: Beskrivelser fra ti organisasjoner

I tabellene vises eksempler på hva ulike forfattere og organisasjoner tillegger begrepet demensvennlig. Dette kan bidra til å svare på spørsmålet om hva demensvennlige samfunn kan være. Vi har funnet beskrivelser på flere nivåer: demensvennlige samfunn, demensvennlige boliger, demensvennlige organisasjoner og demensvennlige sykehus.

Ord som aktiv involvering, deltagelse i samfunnet, autonomi, redusert stigma og respekt går igjen i flere av beskrivelsene. Vi understreker at disse ordene kan ha forskjellig betydning i ulike sammenhenger. For å få mer ut av beskrivelsene, vil det være nødvendig å lese og analysere dem i en større sammenheng og tolke innholdet i lys av deres nasjonale, sosiale og språklige kontekst. Notatet gir ikke direkte svar på hva demensvennlige samfunn *bør* være.

Metoden for søk og utvelgelse er gjort av én person, og vi har ikke utført noe systematisk søk. Det kan derfor finnes flere rapporter og nettsider som er relevante for spørsmålet. Vi har heller ikke foretatt en kritisk vurdering av rapportene og kildenes kvalitet.

Vi har imidlertid funnet publikasjoner hvor forfatterne har gjort systematiske analyser og gjennomganger av bruken av begrepet demensvennlig (tabell 1), og håper henvisningen til disse kan bidra til økt kunnskap på området.

Systematiske oversikter, kartlegginger og studier

Vi har funnet åtte publikasjoner hvor forfatterne på forskjellige måter har undersøkt bruken og betydningen av begrepet demensvennlig. Publikasjonene vises i tabellen nedenfor, og er sortert på publikasjonsår.

En ny dansk studie, Hansen 2021 (3), har utført en diskursanalyse og gjennomgått bruken av begrepet demensvennlig i 21 offentlige dokumenter fra ulike land. Lin 2015 (4) har gjennomgått demensplaner fra 13 land og Williamson 2016 (5) har kartlagt demensvennlige samfunn i ulike Europeiske land. Turner 2016 (6) har sammenlignet bruken av begrepene aldersvennlig og demensvennlig og Hung 2021(7) har utført innholdsanalyser av ulike strategier for å oppnå demensvennlige samfunn. Gan 2021 (8) presenterer en kartlegging av litteratur om planlegging av demensvennlige nabolag, og

Shannon 2019 (9) har utført en systematisk oversikt over litteratur om demensvennlige samfunn.

Tabell 1: Beskrivelser fra åtte systematiske oversikter, kartlegginger og studier

Publikasjon	Definisjoner/beskrivelser
Gan 2021 (8)	<p>Tittel: Dementia-friendly neighborhood and the built environment: A scoping review.</p> <p>“Our synthesis of planning principles provides a heuristic framework for further applied or action-oriented research. Supporting community participation, optimizing socioenvironmental stimuli, and minimizing physical barriers for older PLWD are important methods in developing a dementia-friendly neighborhood. At broader planning and policy levels, involving PLWD and care partners in decision making will contribute to meaningful and relevant decisions.” (8, s. 12)</p>
Hung 2021 (7)	<p>Tittel: Creating dementia-friendly communities for social inclusion: A scoping review.</p> <p>“Results: Twenty-nine papers were included in the review. Content analysis identified strategies for creating dementia-friendly communities: (a) active involvement of people with dementia and caregivers (b) inclusive environmental design; (c) public education to reduce stigma and raise awareness; and (d) customized strategies informed by theory.” (7, s. 1)</p>
Hansen 2021 (3)	<p>Tittel: Dementia-friendliness in Danish and international contexts: A critical discourse analysis.</p> <p>“Conclusion: This study has explored the discursive construction of dementia-friendliness in five Danish and 16 international policy documents. The following five types of discourses were revealed in the analysis: socioeconomic, rehabilitation, knowledge, responsibility, and good life discourses. The discourses constructing dementia-friendliness, the values, and norms were found to be textually as well as discursively intertwined. Strong resemblances were observed across the documents. Our analysis has shown a discursive battle exists in defining people with dementia, which might influence the interpretation and establishment of dementia-friendliness. Furthermore, we have demonstrated that dementia-friendliness is embedded in an overall ideology committed to empowering the individual to maintain autonomy, take responsibility for his or her own life and health, and participate in society. The analysis also suggests that dementia-friendly initiatives are seen as a lever to achieve those aims or, at least, to compensate for and protect people with dementia against the consequences of the loss of competencies, identity, and control.” (3, s. 10)</p>

Shannon 2019 (9)	<p>Tittel: Dementia-friendly community initiatives: An integrative review.</p> <p>“Conclusion: This integrative review of five grey literature studies, two qualitative and one evaluation study available up until August 2018, has revealed that key characteristics of dementia-friendly communities focus on participation in usual life; continued access, feelings of being valued and safe, with people with dementia being the centre of dementia-friendly initiatives. Physical and social environment characteristics included contact between generations in the community, general knowledge and understanding of dementia in the community, decreasing stigma, increasing normalisation and positive attitudes with a recognition that it is possible to live well with dementia with an emphasis on remaining abilities. Support for carers, community customer service providers (such as taxi drivers, bank and counter staff) displaying patience and helpfulness were key.” (9, s. 2044)</p>
Lin 2017 (10)	<p>Tittel: 'Dementia-friendly communities' and being dementia friendly in healthcare settings.</p> <p>“Conclusion: This review discussed the conceptual issues around ‘dementia-friendly communities’ and summarized important reports and research studies on ‘dementia-friendly communities’. Some important topic areas in being dementia-friendly in healthcare settings, such as an equal healthcare service standard, appropriate treatment, inclusion of PWD in decision making, and the evaluation of physical and psychosocial environments, were also highlighted.” (10, s. 6)</p> <p>Definisjoner i table 1, s. 11</p>
Turner 2016 (6)	<p>Tittel: Better together: A Comparative analysis of age-friendly and dementia friendly communities.</p> <p>“Key findings: Age-friendly and dementia friendly share some fundamental objectives. First, both aim to help older adults remain independent and in the community as long as possible by creating a supportive enabling environment. Additionally, they engage with broad coalitions of stakeholders, including older people, to strengthen community supports and increase inclusion for the benefit of people of all ages. ...] The dementia-specific lens provided by DFA ensures that people living with dementia and their caregivers are central to the process. Caregivers in particular play a vital, weighty role for people living with dementia and are explicitly considered in nearly every DFA sector. ...] Dementia friendly emphasizes breaking down stigma and the need for communities to actively accept and value people with dementia. Awareness-raising programs such as Dementia Friends,¹² along with training for public facing businesses and services, are a core feature of its recommendations.” (6, s. 3-4)</p>

Williamson 2016 (5) Tittel: Mapping dementia-friendly communities across Europe. "The aim of this study was to gather information about 'dementia-friendly communities' across Europe, in order to increase understanding, knowledge and awareness. This information would be used to analyse concepts, approaches, and practices of 'dementia-friendly communities' in Europe, with the intention of describing commonalities, differences, strengths and weaknesses, and to draw up a set of underlying principles and recommendations with regard to 'dementia-friendly communities'." (5, s. 10)

Definisjoner av demensvennlig s. 18- 21

"Commonalities: 1. Raising awareness, providing information, education and training 2. Inclusion of people with dementia; involvement, participation, influencing 3. Building partnerships, networks, collaborations 4. Resources – financial, human, 'in kind'. Other factors included: adapting the physical environment; monitoring and evaluation; and service provision."

"The diversity of approaches and activities, make it difficult to come up with a detailed or specific definition of a 'dementia-friendly community'. For organisations starting off, it may be difficult to know what to do first or where to focus resources." (5, s. 43)

Lin 2015 (4) Tittel: Dementia friendly, dementia capable, and dementia positive: Concepts to prepare for the future. «Among the 13 countries we reviewed, some used the term "dementia friendly," whereas others did not. It is noteworthy that Finland presented a special case by using a broader concept of memory-friendly and that the Scottish government proposed dementia-supportive communities instead of dementia-friendly communities. Among the countries that used the term "dementia friendly," some applied it to physical environments only, whereas others applied it to a broader context, such as communities. The term was not specifically defined in the government documents we reviewed, but a shared concern for the user experience/living experience of persons with dementia (PWDs) could be inferred through the contexts" (4, s. 239)

Organisasjoner

Nedenfor presenteres beskrivelser hentet fra internasjonale demensorganisasjoner, WHO, samt organisasjoner i Danmark, Storbritannia, Australia, Canada og USA. Eksempler på tilgjengelige retningslinjer og ulike verktøy fra de samme organisasjonene presenteres i vedlegg (s. 17).

Tabell 2: *Beskrivelser fra ti organisasjoner*

Organisasjon	Definisjoner/beskrivelser
Alzheimer's Disease International	"A dementia friendly community can be defined as: a place or culture in which people with dementia and their carers are empowered, supported and included in society, understand their rights and recognise their full potential." (11, s. 10)
Dementia Alliance International	"Being dementia friendly means more than being friendly. From the perspective of people living with a diagnosis of dementia, it is less about being friendly, and so much more than awareness of what dementia is. Respect, Human rights, Non discrimination, full inclusion, Our right to citizenship, Autonomy, Equality, Equity, Access, Dementia Enabling Environments, Support for disabilities." (12)
WHO World Health Organization	"Making the physical and social environment dementia-friendly will enable people with dementia to participate in the community and maximize their autonomy through improved social participation, and will improve the quality of life for people with dementia, their carers and the broader community." "Definition: Inventory of currently implemented dementia-friendly initiatives. Dementia-friendly initiatives and activities should be aimed at changing the physical and social environment, including the provision of amenities, goods and services, in order to make a community more inclusive, accessible and age- and dementia-friendly. Accessibility is defined as the ability for older people, people with dementia and people with disabilities to use public physical and social environments safely." (13)
Nationalt videntcenter for	«Der findes ingen præcis definition af begrebet demensvenlighed, da det dækker over mange forskellige tiltag som at fremme og udbrede viden om demens i samfundet, sørge for tilpasning af

demens (Danmark)	omgivelser og aktiviteter og skabe tilbud om sammenhængende forløb med rådgivning, aktivitet og aflastning. Alt sammen med særlig fokus på inddragelse af mennesker med demens og deres pårørende.» (14)
Canada Alzheimer Society	<p>«A dementia-friendly community is a place where people living with dementia, their families and care partners feel included and supported. While creating dementia-friendly communities, individuals and organizations should focus on both the physical and social environments to ensure they are fully accessible.» (15)</p> <p>“A dementia-friendly community focuses on stigma reduction and the inclusion of people living with dementia in the places they work, live and play. When people living with dementia are met with compassion and are acknowledged as rightful members of society, dementia is brought into the open where we can address it together.” (16)</p>
UK Alzheimer’s Society	<p>“Dementia Friendly Communities are geographical communities that are committed to making their local area accessible, inclusive and supportive for people affected by dementia. Everyone shares the responsibility for ensuring that people with dementia feel understood, valued and able to contribute to their community.” (17, s. 28)</p> <p>“A dementia-friendly community is a city, town or village where people with dementia are understood, respected and supported. In a dementia-friendly community people will be aware of and understand dementia, so that people with dementia can continue to live in the way they want to and in the community they choose.” (18)</p>
Innovations in Dementia (UK)	<p>“People with dementia have described a dementia friendly community as one that enables them to: • find their way around and be safe • access the local facilities that they are used to and where they are known (such as banks, shops, cafes, cinemas and post offices) • maintain their social networks so they feel they continue to belong. Dementia friendly communities are those in which people with dementia have the best possible opportunities to live well.” (19, s. 6)</p>

Dementia Friendly America	Dementia friendly communities foster the ability of people living with dementia to remain in community and engage and thrive in day to day living." "A dementia friendly community is a village, town, city or county that is informed, safe and respectful of individuals with the disease, their families and caregivers and provides supportive options that foster quality of life." (20)
Dementia Australia	<p>"In a dementia-friendly community people have an understanding of dementia. They raise awareness of the needs of people living with dementia in the community.</p> <p>Local community groups, organisations and businesses make simple changes to enable people living with dementia to access their services.</p> <p>Organisations or communities make sure the built environment incorporates accessible signage, lighting and building design.</p> <p>People in the community come together as a dementia alliance to create a more inclusive and welcoming place for everyone to live." (21)</p>
Alzheimer Scotland	<p>"A dementia friendly community is made up of anyone who wants to come together to make their local area more welcoming for people living with dementia.</p> <p>Everyone from shop assistants, public service workers, faith groups, businesses, police, fire and ambulance staff; to bus drivers, school pupils, local clubs and societies, and community leaders." (22)</p>

Referanser

1. Hestevik CH, Rosness T, Holte HH, Bjerk M. Demenslandsbyer og andre moderne boformer for personer med demens: en systematisk oversikt. Folkehelseinstituttet; 2022.
2. Demensplan 2025. Helse- og omsorgsdepartementet; 2020. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/demensplan-2025/id2788070/>
3. Hansen TEA, Præstegaard J, Tjørnhøj-Thomsen T, Andresen M, Nørgaard B. Dementia-friendliness in Danish and international contexts: A critical discourse analysis. Gerontologist 2021:May 12. <https://doi.org/10.1093/geront/gnab056>
4. Lin SY, Lewis FM. Dementia friendly, dementia capable, and dementia positive: Concepts to prepare for the future. Gerontologist 2015;55(2):237-44. <https://doi.org/10.1093/geront/gnu122>
5. Williamson T. Mapping dementia-friendly communities across Europe. A study commissioned by the European Foundation's Initiative on Dementia (EFID) Brussel: EFID – European Foundations' Initiative on Dementia; 2016. Tilgjengelig fra: https://efid.info/wp-content/uploads/2016/05/Mapping_DFCS_across_Europe_final_v2.pdf
6. Turner NM, L. Better together: A comparative analysis of age-friendly and dementia friendly communities. Washington DC: AARP International Affairs 2016. Tilgjengelig fra: https://static1.squarespace.com/static/559c4229e4b0482682e8df9b/t/5ac7b6e70e2e7273985a307c/1523037930124/AARP-Report_BetterTogether_March2016.pdf
7. Hung L, Hudson A, Gregorio M, Jackson L, Mann J, Horne N, et al. Creating dementia-friendly communities for social inclusion: A scoping review. Gerontol Geriatr Med 2021;7: May 12. <https://doi.org/10.1177/23337214211013596>
8. Gan DRY, Chaudhury H, Mann J, Wister AV. Dementia-friendly neighborhood and the built environment: A scoping review. The Gerontologist 2021:gnab019. <https://doi.org/10.1093/geront/gnab019>

9. Shannon K, Bail K, Neville S. Dementia-friendly community initiatives: An integrative review. *J Clin Nurs* 2019;28(11-12):2035-45.
<https://doi.org/10.1111/jocn.14746>
10. Lin SY. 'Dementia-friendly communities' and being dementia friendly in healthcare settings. *Curr Opin Psychiatry* 2017;30(2):145-50.
<https://doi.org/10.1097/YCO.0000000000000304>
11. Dementia friendly communities. Key principles. London: Alzheimer's Disease International. Tilgjengelig fra: <https://www.alzint.org/u/dfc-principles.pdf>
12. Dementia Alliance International. What is dementia friendly?[oppdatert 6. jul. 2015; lest]. Tilgjengelig fra:
<https://www.dementiaallianceinternational.org/what-is-dementia-friendly/>
13. WHO - The Global Health Observatory. Dementia friendly initiatives [lest 10.12.2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.who.int/data/gho/indicator-metadata-registry/imr-details/5206>
14. Nationalt Videnscenter for Demens. Demensvenlighed [oppdatert 5. aug. 2020; lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra:
<https://videnscenterfordemens.dk/da/demensvenlighed>
15. Alzheimer Society. Dementia-friendly Canada [lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra: <https://alzheimer.ca/en/take-action/become-dementia-friendly/dementia-friendly-canada>
16. Alzheimer Society. What is a dementia-friendly community? [lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra: <https://alzheimer.ca/bc/en/take-action/dementia-friendly-communities/learn-about-dementia-friendly-communities/what-dementia>
17. Moore B, Pritchard-Wilkes V, Milles S, Sweeney R, Billin A, Bould E. Dementia-friendly housing guide. Alzheimer's Society; 2017. Tilgjengelig fra:
https://www.alzheimers.org.uk/sites/default/files/2020-06/Dementia%20Friendly%20Housing_Guide.pdf
18. Alzheimer's Society. What is a dementia-friendly community?[lest 10.12.2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.alzheimers.org.uk/get-involved/dementia-friendly-communities/what-dementia-friendly-community>
19. Local Government Association. Dementia friendly communities. London: Guidance for councils. 2015. Tilgjengelig fra:
<https://www.local.gov.uk/sites/default/files/documents/dementia-friendly-communi-8f1.pdf>
20. Dementia Friendly America. Getting started in your community [lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.dfamerica.org/toolkit-getting-started>
21. Dementia Australia. Dementia-friendly communities [lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.dementiafriendly.org.au/dementia-friendly-communities>
22. Scotland A. Dementia friendly communities [lest 10. des. 2021]. Tilgjengelig fra: <https://www.alzscot.org/our-work/dementia-friendly-communities>

Vedlegg - Retningslinjer og verktøy

Tabell 3: Lenker til retningslinjer og verktøy

Organisasjon	Lenker
Alzheimer's Disease International	Nettside om «dementia friendly communities» https://www.alzint.org/resource/dementia-friendly-community-resources/ Dokument med oppsummering av prinsipper for demenvennlighet. «Dementia friendly communities: the principles» https://www.alzint.org/u/dfc-summary-sheet.pdf
Dementia Alliance International	«Dementia Friends» https://www.dementiafriends.org.uk/
WHO World Health Organization	WHO toolkit for dementia-friendly initiatives (DFIs) https://www.who.int/publications/i/item/9789240031531
Nasjonalt videnscenter for demens (Danmark)	Nettside om «Demensvenligt samfund» https://videnscenterfordemens.dk/da/demensvenligt-samfund Prinsipper for demensvennlige samfund, kommuner, boliger, sykehus, sivilsamfunnet, det gode hverdagsliv, brukerinvolvering. «Demensvenlig kommune guide» https://www.etf.dk/uploads/uploads/public/documents/Sundhedsfagligt/demens_manual_web.pdf
Canada Alzheimer Society	https://alzheimer.ca/en/take-action/become-dementia-friendly/dementia-friendly-canada

	<p>Nettsiden viser til fire ulike «tip sheets»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tips for Dementia-Friendly Interactions - Tips for dementia-friendly interactions from behind a mask - Dementia-Friendly Language Guidelines - Tips for Dementia-Friendly Spaces
UK Alzheimer's Society	<p>“Dementia-friendly housing guide” https://www.alzheimers.org.uk/sites/default/files/2020-06/Dementia%20Friendly%20Housing_Guide.pdf</p> <p>“How to become a recognised dementia-friendly community” https://www.alzheimers.org.uk/get-involved/dementia-friendly-communities/how-to-become-dementia-friendly-community</p>
Innovations in Dementia	<p>“Dementia friendly communities. Guidance for councils.” https://www.local.gov.uk/sites/default/files/documents/dementia-friendly-communi-8f1.pdf</p>
Dementia Friendly America	<p>Webinars https://www.dfamerica.org/news-archives</p> <p>“Community toolkit” https://www.dfamerica.org/toolkit-getting-started</p>
Dementia Australia	<p>“Becoming a dementia friendly organisation” https://www.dementiafriendly.org.au/sites/default/files/2020-10/Dementia-Friendly-Organisation-brochure.pdf</p> <p>“Making it dementia friendly” https://www.dementiafriendly.org.au/sites/default/files/resources/Making-it-dementia-friendly.pdf</p>
Alzheimer Scotland	<p>“A guide to making general practice dementia friendly” https://www.alzscot.org/sites/default/files/2021-04/A%20guide%20to%20making%20general%20practice%20dementia%20friendly.pdf</p>